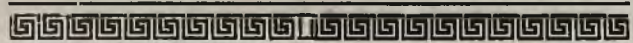

Od Administracji.

Ponieważ pewna część P. T. Prenumeratorów nie uwzględniła dotychczas podwyższenia prenumeraty za „Nowości Illustrowane“, jeszcze raz zwracamy uwagę, że obecnie cena prenumeraty wynosi kwartalnie 5 kor. (poprzednio 4 kor.). Upraszamy zatem tych P. T. Prenumeratorów, którzy na kwartał bieżący nadesłali tylko 4 kor., o wyrównanie różnicy.

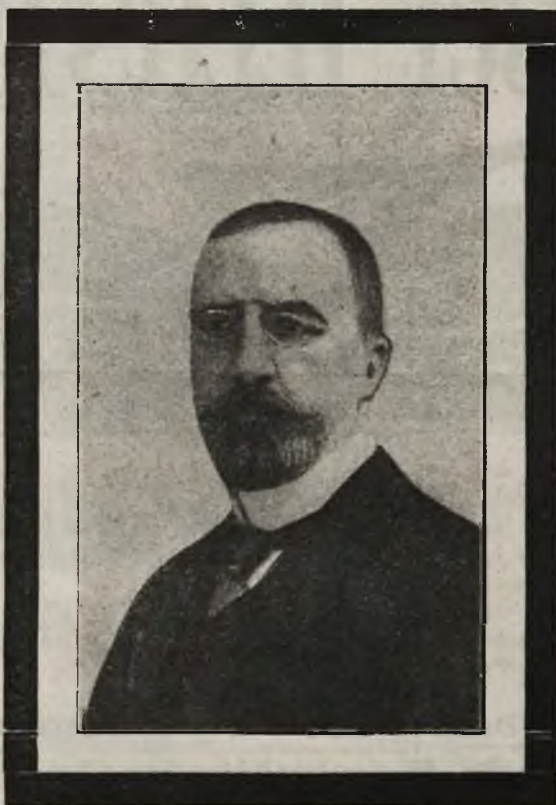
Prosimy również o należyte ofrankowanie listów i korespondentek według obecnej podwyższonej taryfy (**korespondentka 8 hal., list 15 hal.**), ponieważ listów należycie nie ofrankowanych przyjmować nie będziemy.

Zamordowanie austriackiego premiera.

W chwili przełomowej, gdy na frotach bojowych waży się losy narodów, całą Austrią, a niewątpliwie i całym światem wstrząsnęła wiadomość o zamordowaniu premiera gabinetu austriackiego, hr. Stürgkha. Niespodziewana a tak tragiczna śmierć zasłużonego męża stanu wywołała szczery żal w całej monarchii, zmarły dostojnik państwowy nie tylko bowiem spełniał sumiennie swój ciężki obowiązek, ale był obdarzony wielką sumą dobrej woli, jaką zawsze i wszędzie okazywał. Zamordowany prezes ministrów należał do tych nielicznych polityków ostatniej doby, którzy wewnętrzny układ i ustrój Austrii najdokładniej poznali, jej polityczne posłannictwo najgłębiej pojęli i wytrwale stali na straży ogólnych interesów państwa, którego główną siłę stanowi równowaga narodowych dążeń ludów, w jego skład wchodzących. Był więc hr. Stürgkh austriackim mężem stanu w najpełniejszym i najlepszym znaczeniu tego słowa. — Wyszedłszy z niemieckiej wierno konstytycyjnej wielkiej własności, która, mimo

pewnych centralistycznych skłonności, wolną była od narodowego szowinizmu i narodowych uprzedzeń, był jednocześnie przedstawicielem tej staro-austriackiej biurokracji, która umiała ogarnąć polityczne horyzonty, sięgające poza rogatki stolicy państwa, a przy rozważaniu i rozstrzyganiu spraw, dotyczących dal-

Zamordowanie austriackiego premiera:
S. p. Karol hr. Stürgkh.

szych krajów, powodował się rzeczowem zrozumieniem ich potrzeb. Na każdym też stanowisku, które posiadał, a zdobywał je przedewszystkiem zdolnościami i pracą, głównem jego usiłowaniem było zaznajomić się jak najdokładniej z szczegółami powierzonej mu administracji, tak, aby żadna jej część nie ucierpiała wskutek niedostatecznych o niej informacji.

Cała jego polityczna karyera przypadła na okres najgroźniejszych wewnętrznych konfliktów, jakie monarchia przechodziła. Z upadkiem hr. Taaffe skończyła się idylla austriackich gabinetów; odtąd każdy rząd i każdy minister musiał stać jakby na wyłomie obleganej twierdzy. — Uczestniczył więc hr. Stürgkh bezpośrednio w przesileniu, wywołanem wskutek oporu Niemców przeciwko rozporządzeniom językowym hr. Badeniego, w gwałtownych walkach, towarzyszących wprowadzeniu powszechnego głosowania; kolejno zwalczał obstrukcję niemiecką i czeską, widział upadek parlamentaryzmu, spowodowany przez zaostrzenie sporów narodowych i był zmuszony, mimo swych głęboko odczuwanych konstytucyjnych zasad, zawiesić autonomię Czech, chcąc uchronić kraj ten przed wewnętrznym bankructwem. We wszystkich tych zawiłanych i zaciętych zatargach stanowił hr. Stürgkh żywioł łagodzący i pośredniczący.

W stosunku do Polaków okazywał zawsze hr. Stürgkh życzliwość, tem szczerzą i cenniejszą, że była oparta na dokładnem zrozumieniu roli i stanowiska Polaków w austriackiej monarchii. Odkąd wziął udział w życiu publicznem, skoro tylko bliżej zetknął się z Polakami, ze zwykłą gruntownością badał kwestyę polską, a poznawszy ją dokładnie, nabrał sympatii i szacunku dla naszego narodu. — To też zarówno jako urzędnik ministeryalny, jako minister oświaty i prezes gabinetu, popierał stale polskie życzenia, usuwając niejedną opozycję, z innej strony wychodzącą.

* * *

Szczegóły morderstwa, którego ofiarą padł austriacki premier, były następujące:

Hr. Stürgkh przybył do hotelu Meissel i Schaden przy Neuermarkcie, gdzie stale jadał obiady, jak zwykle, koło godziny drugiej po południu i zasiadł do stołu w sali restauracyjnej, znajdującej się na półpiętrze. Obiad spożył w towarzystwie bar. Aehrenthala, brata zmarłego ministra spraw zagranicznych i hr. Toggenburga, namiestnika Tyrolu. Sala jadalna, mimo, że pora obiadowa już minęła, była jeszcze zapełniona, zwłaszcza oficerami austriackimi i niemieckimi, którzy zasiedli przy kilku stołach na środku sali.

Koło godziny wpół do trzeciej po południu jakiś mężczyzna, który siedział w tym samym rzędzie sto-

Greoya pod rządami kosioł: Objęta ruchem rewolucyjnym grecka wyspa Kefalonia.